

NYHEDSBREV

særudgave
april 2025

Om Adventskirkens

ALTER UDSMYKNING

fra 2000

udført af kunstneren

Elle-Mie Ejdrup Hansen

Liv og død blev tidligt meget nærværende

I 2000 fik Adventskirken en alterudsmykning skabt af kunstneren Elle-Mie Ejdrup Hansen. Værket skiller sig ud ved at være lavet af jord og for Elle-Mie Ejdrup Hansen er jord håb

Af Else Marie Nygaard

Elle-Mie Ejdrup Hansen har sat sig på en af de bagerste stolerækker. I går var hun til Akademirådets Stiftelsesfest på Charlottenborg. En traditionsrig fest afholdt siden 1754 for at fremme kunsten. Nu sidder den 66-årige kunstner og betragter det, som hun kalder sit måske mest abstrakte værk: Alterudsmykningen til Adventskirken: Af jord.

Sollyset strømmer ind i kirkerummet denne formiddag. Elle-Mie Ejdrup Hansen oplever, at rummet taler sammen. Her er mursten, der er skabt af jord og så er der træ, der er vokset i jorden og altertavlen, som giver rummet noget liv og varme.

Påskedag er det 25 år siden at kirkens alterudsmykningen blev indviet. I årene der er gået, har kunstneren flere gange været forbi kirken og set værket. I dag har hun sagt ja til at fortælle om den tid, hvor det blev til. Det er en historie om opstandelse og håb.

Hun var en af 1990ernes mest omtalte danske kunstnere. Elle-Mie Ejdrup Hansen ville markere 50 året for befrielsen med en lysstråle, der skulle siksakke sig ned ad den jyske vestkyst fra Skagen til Sild i Nordtyskland. "Fredsskulptur" hed værket. I en leder i Weekendavisen blev værket kaldt for et popcirkus, mens Politiken på lederplads beskrev det som "en gang blålys" og så var der foreningen Dyrenes Venner, der mente at strålen kunne beskadige fuglelivet på Vestkysten.

For et par år siden var der premiere på en dokumentarfilm om forløbet. Filmen hedder "Lyset – Laser Shitstormen der ramte Danmark", og man kan se den på DR TV. Da det hele var mest intenst, blev der dagligt bragt 140 avisartikler om sagen, og Elle-Mie Ejdrup Hansen husker en tid, hvor pressen fulgte hende nærmest over alt.

Trods debatten blev værket et tilløbsstykke, som samlede omkring en halv million danskere, der så lysstrålen, som hang over landskabet i to timer den 4. maj 1995 om aftenen. Hvis hun havde ønsket at provokere, så var Elle-Mie Ejdrup Hansens mission lykkedes, men det var sådan slet ikke det hun ønskede med sit værk. Sagen fik konsekvenser. Døre, i den danske kunstverden, som havde været åbne for Elle-Mie Ejdrup Hansen var nu lukkede.

Elle-Mie Ejdrup Hansen

Født 1958 i Fårvang i Midtjylland.

Da hun var 12 år, flyttede familien til Højslev ved Skive.

Hun bor nu i Aarhus, hvor hun også har sit atelier.

Er uddannet på Kolding Kunsthåndværker Skole, men har siden 1988 udelukkende beskæftiget sig med kunst.

Lavede i 2013 en stor kirkeudsmykningsopgave til Langenæs Kirken i Aarhus.

Har holdt en lang række udstillinger i ind- og udland. De syv forarbejder til kirken blev i efteråret 2020 udstillet i Paris på Galerie Danoise under titlen "Terre et Lumière - Jord og Lys"

Fik i 2010 Statens Kunstfonds Arbejdslegat.

Bor i det centrale Aarhus, hvor hun også har sit atelier.

Jord er håb

Det var her hun begyndte at arbejde med jord som materiale. Hun blev udvalgt til at udstille i Tyskland på udstillingen "28 Freie Seite", hvor hendes bidrag var to store billeder lavet af jord. Og kort efter kom henvendelsen fra Adventskirken, der ønskede en alterudsmykning. Elle-Mie Ejdrup Hansen havde ingen erfaringer med kirkekunst, men hun var ikke i tvivl om, at hun ville påtage sig opgaven.

"Det var en ære at blive spurgt."

I et år forberedte hun sig. Hun ville arbejde videre med jorden som materiale. "Jord er konkret og jord er håb. Jord er det vi står på, det vi lever af, det der er vores grundlag og har et iboende håb, der gror frem på jorden. Jord er både det vi slår ihjel for, det er det vi sår i. Ved at flytte jorden op på altervæggen i Adventkirken opstår der et perspektivskift, som man kan reflektere over til hverdag, i glæde eller i sorg. 'Af jord' taler også ind i en kristen tro, når samtalen opstår i det liturgiske og i præstens prædiken".

Går man tæt på altervæggen, kan man se at billederne er lavet af jord. De vejer omkring 100 kilo stykket. Elle-Mie Ejdrup Hansen siger, at hun er overrasket over, hvor friskt værket fremstår et kvart århundrede efter. Jorden på billederne er nøje udvalgt.

I sit daværende atelier i Skanderborg havde hun indrettet sig med et kæmpe bassin med forskellige jordtyper. Hun samlede jord på bilture gennem landet, så pose og skovl fast inventar i hendes bil. I løbet af et år skabte hun syv billeder med jord på lærred. Og så var hun klar til at tage fat på opgaven til Adventskirken.

"Jeg besøgte det enkle og meget præcise rum med det nøgne kors, som er umådeligt smukt i et helstøbt rum. Arkitekt Erik Møller tegnede en kirke, hvor der ikke var noget foregøglet, men en lige-til-hed, som jeg godt kunne lide."

Adventskirken er opført under Anden Verdenskrig, og Elle-Mie Ejdrup Hansen så kirken nærmest som en fortsættelse af et stykke af den jyske vestkyst billedligt talt og en forlængelse af hendes arbejde med "Fredsskulptur".

"Adventskirken havde en stille kraftfuldhed. Jeg fornemmede en tro og vilje, som jeg tror blev grundlagt under krigen, af de folk, der havde været med til at grundlægge menigheden. Da alterudsmykningen blev til var der stadig folk, som havde været med til at få kirken bygget, som var en del af menigheden."

Døden kom tæt på

Der er altertavler, som referer til et skriftsted fra Bibelen, men Elle-Mie Ejdrup Hansen ønskede ikke at arbejde ud fra en specifik bibelsk reference. Hun er rundet af et grundtvigsk miljø med en mormor, som trofast lyttede til morgenandagten fra Københavns Domkirke.

”Jeg har altid haft en Gud, som har troet på mig. Det kan man kun sige tak for.”

Hun er et grundigt og læsende menneske og i perioden læste hun blandt andet i sin Bibel og tog fat på tekster af Luther, når hun ikke var i sit atelier og arbejdede med forskellig jord, kridt, ler, aske, støv og korn. Og så var der samtalerne undervejs i processen med sognepræst Erik Meier Andersen. Hun husker dialogen som ærlig, nysgerrig og tillidsfuld.

Under sine besøg i Adventskirken, hæftede hun sig ved de felter, man kan se i loftkonstruktionen i kirkerummet. I den færdige alterudsmykning er de felter spejlet som to gange seks monokrome malerier i bunden af hvert jordbillede. Centrum er stadig korset, som har været i kirken siden 1944.

De to fløje i alterudsmykningen har ikke nogen ramme ind mod korset. Og så er de to billeder placeret, så det ser ud som om korset bryder gennem jorden.

Da Adventskirken i 2000 kunne indvie alterudsmykningen, var Elle-Mie Ejdrup Hansen i offentligheden kendt som en af 1990ernes mest omtalte danske kunstnere, men foruden den voldsomme offentlige eksponering, havde hendes private liv været voldsomt.

Hendes far var bager og drev eget bageri, men da hun var 19 år, kørte galt. Ulykken forandrede familiens liv. Nogle år senere fik hendes mor kræft og døde som 53-årig. Året efter fik Elle-Mie Ejdrup Hansen havde mistet sin mor, fik hun selv konstateret kræft. Hun var endnu ikke fyldt 30 år, men det med liv og død var meget nærværende.

”Der opstod en nødvendighed for nye perspektiver, nye måde at relatere sig til livet og til døden og til endelighed og uendelighed. Jeg blev meget bevidst om, hvad det betyder at bevare håbet og troen på i morgen.”

Håbet har været horisonten for arbejdet med alterudsmykningen til Adventskirken. Elle-Mie Ejdrup Hansen afviser, at der findes en tolkningsnøgle til alterudsmykningen, men hvis man ser på værket, mærker et håb, er det måske en hilsen fra den kvinde, der søgte mod håbet jorden i sit arbejde.

Adventskirken

Blev indviet i 1944.

Er tegnet af arkitekt Erik Møller (1909 – 2002), som blandt andet er kendt for sit samarbejde med Arne Jacobsen.

Kirkens alterudsmykning bestod oprindeligt af det trækors, der fortsat er i kirken.

Foruden korset var der små vaser på bagvæggen og på søjlerne, hvor der kunne sættes blomster ved særlige lejligheder.

Da København i 1996 var europæisk kulturby bidrog forskellige kunstnere med midlertidige alterbilleder i kirken, hvilket førte til, at man blev enige om, at man skulle vælge en kunstner, der kunne skabe en samlet alterudsmykning til kirkerummet.

